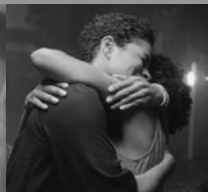
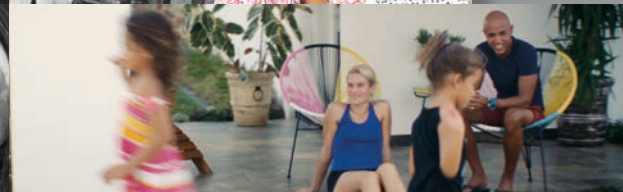

MÉÉR DAN EEN LEVEN LANG

FATUM

JAARVERSLAG 2017

ANNUAL REPORT 2017

FATUM SCHADEVERZEKERING N.V.
FATUM LEVENSVZERZEKERING N.V.
FATUM INVESTMENTS N.V.

HOOFDKANTOOR / HEAD OFFICE

Noorderkerkstraat 5 - 7, Paramaribo
Telefoon (+597) 471541
Fax (+597) 410067

BIJKANTOREN / BRANCHES

Kwattaweg 405, Paramaribo
Telefoon (+597) 465755
Fax (+597) 530801

Landingstraat 14, Nieuw-Nickerie, district Nickerie
Telefoon (+597) 231537
Fax (+597) 232031

Oost-West Verbinding 51, Meerzorg, district Commewijne
Telefoon (+597) 354356
Fax (+597) 354404

E-MAIL: FATUM@SR.NET
WEBSITE: WWW.FATUM-SURINAME.COM

FATUM

JAARVERSLAG 2017
ANNUAL REPORT 2017

Algemene informatie	8
Visie, Missie, Profiel	9
Vijf jaar geconsolideerde kerncijfers 2017 - 2013	10
Pre-advies van de Raad van Commissarissen	11
Verslag van de Directie	12

JAARREKENING

Geconsolideerde balans per 31 december 2017 na voorstel winstbestemming	18
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017	19
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2017	20

TOELICHTING

Grondslagen voor consolidatie, waardering en resultaatbepaling	21
Toelichting op de geconsolideerde balans	26
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	32
Vennootschappelijke balans per 31 december 2017 na winstbestemming	36
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2017	37
Toelichting op de vennootschappelijke balans	38
Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening	41

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	43
---	----

ENGLISH VERSION

Summary of the Annual Report 2017

Key Data 2017 - 2013	49
Report of the Supervisory Board	50
Report of the Management Board	51
Consolidated Balance Sheet as at December 31, 2017	55
Consolidated Profit and Loss Account for 2017	56

Algemene informatie

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Mr. Ch. A. Calor - voorzitter
Mr. A. R. Baarh
M. Goede
Prof. Dr. R. Lai A Fat
Ir. M. P. Hindori

DIRECTEUR

N. W. Lalbiharie

ONDERDIRECTEUREN

M. V. Parsan, MBA
Mr. M. M. Pitti †

SECTORLEIDERS EN DAARAAN GELIJKGESTELDEN

Drs. R. Garib
Mevr. H. Jadi
Mr. D. Lala
Mevr. R. Soemeer MSc.
S. Sordjo

ACCOUNTANTS

BDO Assurance N.V.

MEDISCH ADVISEUR

Drs. F. C. Chan Pin Jin

HERVERZEKERINGSADVISEUR

A. I. H. Witteveen

JURIDISCH ADVISEUR

Mr. S. Mangroelal

Visie, missie, profiel

VISIE

FATUM is de meest service gerichte financiële dienstverlener voor elke inwoner van Suriname.

MISSIE

FATUM biedt zekerheid aan personen en bedrijven. Door de financiële gevolgen van alledaagse risico's aan ons over te dragen, kunnen onze klanten met meer zekerheid ondernemen, wonen, werken, leven en zich ontwikkelen. Wij zijn ondernemend, integer en gericht op samenwerking. Wij geven bovendien rekenschap aan de maatschappij waar wij deel van zijn.

PROFIEL

FATUM is een dynamische financiële dienstverlener met een ruim pakket aan verzekerings- en beleggingsproducten voor de Surinaamse markt. De middelen die uit de onderneming worden gegenereerd, worden voornamelijk geïnvesteerd in de lokale economie. Wij zijn als oudste verzekeringsmaatschappij in Suriname een stabiele factor en een betrouwbare financiële partner. Met de enthousiaste inzet van onze deskundige medewerkers en tussenpersonen willen wij uitblinken door de excellente kwaliteit van onze dienstverlening.

Ons handelen wordt bepaald door drie kernwaarden:

ONDERNEMEND

Het vroegtijdig signaleren van kansen en/of risico's en op grond hiervan adequaat handelen.

INTEGER

Het hanteren van sociale en ethische normen die algemeen aanvaard zijn. FATUM onderschrijft de tien principes van 'The Global Compact'.

TEAMWORK

Het gebruikmaken van elkaars kennis en die van partners om een solide resultaat voor de klant te bereiken.

FATUM

AL 136 JAAR
UW BETROUWBARE
FINANCIËLE PARTNER

WAT ER OOK GEBEURT...

Vijf jaar geconsolideerde kerncijfers 2017 - 2013

Bedragen in duizenden SRD¹ m.u.v. de gegevens per aandeel

Balans	2017	2016	2015	2014	2013
Balanstotaal	450.980	479.638	281.583	267.210	243.234
Beleggingen	342.542	386.613	228.262	236.493	217.086
Verzekeringstechnische en overige voorzieningen	130.068	117.794	55.950	39.699	42.040
Eigen vermogen	193.371	183.808	102.390	136.000	123.835
Resultaten					
Omzet					
Premie-inkomen schadeverzekeringen	53.734	41.441	32.966	32.255	32.957
Premie-inkomen levensverzekeringen	3.675	3.648	3.949	3.199	5.212
Opbrengst beleggingen	<u>-1.295</u>	<u>46.233</u>	<u>-3.372</u>	<u>16.109</u>	<u>9.162</u>
	56.114	91.322	33.543	51.563	47.331
Bedrijfslasten					
Herverzekeringspremies	14.362	13.031	6.420	6.921	6.540
Mutatie technische voorziening	3.886	6.808	509	1.192	2.861
Netto geleden schade	10.189	13.410	10.708	14.352	9.555
Bedrijfskosten	<u>17.713</u>	<u>11.813</u>	<u>12.652</u>	<u>13.180</u>	<u>10.956</u>
	46.150	45.062	30.289	35.645	29.912
Winst en winstbestemming					
Resultaat technische rekening en beleggingen	9.964	46.260	3.254	15.918	17.419
Andere financiële baten/lasten	<u>15.312</u>	<u>56.604</u>	<u>-12.472</u>	<u>-760</u>	<u>-4.671</u>
Winst vóór belastingen	25.276	102.864	-9.218	15.158	12.748
Belastingen	<u>-14.914</u>	<u>-32.476</u>	<u>-10.557</u>	<u>1.410</u>	<u>-</u>
Nettowinst/verlies	10.362	70.388	-19.775	16.568	12.748
- In bedrijf gehouden/reservering	2.862	62.888	-	10.568	8.248
- Dividend	7.500	7.500	7.500	6.000	4.500
Cijfers per aandeel van nominaal SRD 0,025					
Nettowinst	51,81	351,94	-	82,84	63,53
Dividend	37,50	37,50	37,50	22,50	22,50
Eigen vermogen	966,86	919,04	524,45	680,00	653,38

¹ SRD = Surinaamse Dollar

Pre-advies van de Raad van Commissarissen

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van FATUM Schadeverzekering N.V.

ALGEMEEN

Met genoegten informeren wij u over het boekjaar 2017, waarin de vennootschap heeft gewerkt aan realisering van de gestelde targets. De economische recessie met als gevolg de devaluatie leidde tot onvoorziene kostenontwikkelingen en afname van de premie-inkomsten.

OVERLEG

Gedurende 2017 heeft de Raad regelmatig met de directie vergaderd over de periodieke tussentijdse interne rapportages, relevante bedrijfs- en marktontwikkelingen en het investerings-, beleggings- en debiteurenbeleid. Over deze aandachtspunten heeft de Raad adviezen uitgebracht. Specifieke aandachtspunten gedurende het verslagjaar waren met name de holdingstructuur, compliance maatregelen en de gevolgen van aankomende wetgeving.

JAARREKENING EN VOORSTEL WINSTVERDELING

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 29 lid 4 van de statuten, is het ons een genoegten om u het volgende te berichten over de jaarrekening 2017 van FATUM Schadeverzekering N.V., bestaande uit de geconsolideerde en de vennootschappelijke jaarrekening.

Wij hebben de geconsolideerde en vennootschappelijke balans per 31 december 2017 en de geconsolideerde en vennootschappelijke winst- en verliesrekening over het boekjaar 2017, alsmede de daarbij behorende toelichting, laten onderzoeken. Wij adviseren u de betreffende jaarrekening, die de directie samen met de verklaring van BDO Assurance N.V. heeft aangeboden, conform vast te stellen. Deze vaststelling strekt tot décharge van de directie voor het bestuur en beheer en van de Raad van Commissarissen voor het gehouden toezicht.

Met het voorstel van de directie om een bedrag van SRD 2.862.000 van de uit de jaarrekening blijvende nettowinst te reserveren en het restant van SRD 7.500.000 in de vorm van dividend in contanten uit te keren, hebben wij ons kunnen verenigen.

BENOEMINGEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

Volgens het rooster van aftreden, zoals bepaald in artikel 20 van de statuten van FATUM Schadeverzekering N.V., is het de beurt aan de heren Mr. A. Baarh en Prof. R. Lai A Fat om af te treden. Wij stellen u voor de aftredende commissarissen, die zich herkiesbaar stellen, te herbenoemen.

De Raad bedankt de directie voor de wijze waarop zij de belangen van de vennootschap in het afgelopen boekjaar heeft behartigd. Onze dank gaat ook uit naar de medewerkers en tussenpersonen voor hun bijdrage in het afgelopen boekjaar.

Paramaribo, 10 augustus 2018

Raad van Commissarissen

Mr. Ch. A. Calor - voorzitter

Mr. A. R. Baarh

M. Goede

Prof. Dr. R. Lai A Fat

Ir. M. P. Hindori

Verlag van de Directie

ALGEMEEN

In 2017 heeft de internationale vraag naar grondstoffen, als gevolg van de groei van de wereldeconomie met 3,7%, een gunstige invloed gehad op de prijzen van goud en aardolie, onze belangrijkste exportproducten. Dit heeft voor 2017 geresulteerd in een groei van het bruto binnenlands product van circa 1 (één) procent. Suriname is sterk afhankelijk van deze exportproducten, maar ook in 2017 is de vaak bepleite verdere diversificatie van de productie- en exportstructuur van onze economie helaas onvoldoende geoperationaliseerd.

In 2016 heeft de Surinaamse regering voor financiële ondersteuning aangeklopt bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Het IMF heeft vervolgens een eisenpakket samengesteld, waarin onder andere de noodzakelijke hervormingen van het overheidsapparaat waren opgenomen. In 2017 heeft de Surinaamse regering aangegeven dat zij geen gebruik meer wenst te maken van dit IMF-financieringspakket van USD 478 miljoen. De monetaire instelling blijft evenwel betrokken bij de advisering omtrent de herstructurering en het herstel van de economie. Suriname heeft slechts USD 87 miljoen geleend van de aanvankelijk afgesproken USD 478 miljoen.

Moody's Investors Services heeft in 2017 aangegeven de lange termijn B1-rating van Suriname 2018 naar beneden te zullen bijstellen. De kredietbeoordelaar gaat hiertoe over om drie redenen. Ten eerste is de fiscale positie van de overheid "significant verslechterd". In de tweede plaats verwacht Moody's dat begrotingshervormingen langer zullen duren nu Suriname afziet van de uitvoering van het herstelprogramma dat met het IMF was overeengekomen. En tot slot wijst Moody's erop dat de Surinaamse regering heeft besloten om haar uitgaven te financieren met lokaal aangetrokken kortlopende kredieten.

Het verslagjaar 2017 kende een redelijk stabiele wisselkoers van de Surinaamse dollar ten opzichte van de US-dollar; de jaareinde-inflatie bedroeg in het verslagjaar 9,2%, een significante verbetering ten opzichte van 2016 (52,4%).

DE BEDRIJFSTAK

Wetgeving

WET TOEZICHT OP HET VERZEKERINGSBEDRIJF

Ten tijde van de opmaak van dit verslag was de status van deze conceptwet niet bekend. Het is verwachtbaar dat de introductie van deze wet grote impact zal hebben op de interne bedrijfsvoering van de verzekeraars, vooral voor het agentenbeleid, de vorming van voorzieningen en de kwestie van maximalisering van de deelname in het aandelenkapitaal van een verzekeringsmaatschappij.

WIJZIGING WET INKOMSTENBELASTING

In het vorig verslagjaar is de "Wijziging van de Wet op de Inkomstenbelasting" aangenomen door De Nationale Assemblée. Door deze wetswijziging is het niet langer mogelijk om middelen aan de egaliseringsreserve toe te voegen. Dit heeft erin geresulteerd dat de volledige opgebouwde egaliseringsreserve van de assurantiemaatschappijen in de jaren 2016-2017 dient vrij te vallen en met de fiscus dient te worden afgerekend. Zoals geïndiceerd door de verzekeringsmaatschappijen heeft deze wetswijziging ingrijpende gevolgen voor hun liquiditeits- en solvabiliteitspositie.

INVOERING VAN DE WET BELASTING TOEGEVOEGDE WAARDE

In 2017 is de Surinaamse regering gestart met voorbereidingen om het belastingstelsel aan te passen. Hierbij zal de Belasting Toegevoegde Waarde in de plaats komen van de in 1997 geïntroduceerde Omzetbelasting. Ten tijde van de opmaak van dit verslag was reeds bekend gemaakt dat de voorgenomen invoeringsdatum van 1 juli 2018 niet meer haalbaar was. Een andere invoeringsdatum van deze belasting is vooralsnog niet door de regering aangegeven.

BEDRIJF

Verzekeringen

BRANCHE MOTORRIJTUIGEN

In maart 2017 hebben de in de SURVAM verenigde verzekeringsmaatschappijen de premies van de diverse belastingcategorieën verhoogd met percentages variërend van 20 tot 56 procent, afhankelijk van de omvang van de verzekeringsdekking. De gemiddelde schadelast is mede als gevolg van de fors toegenomen prijzen voor onderdelen excessief gestegen. Vermeldenswaard is bovendien de stijging van de zogenaamde schadefrequentie.

BRANCHE BRAND

Omdat schade aan daken van panden steeds vaker voorkomt, is FATUM gestart met het aanbieden van storm- en rukwindendekking aan particuliere en commerciële klanten. Een evaluatie toont aan dat veel klanten positief hebben gereageerd op deze aanvullende dekking.

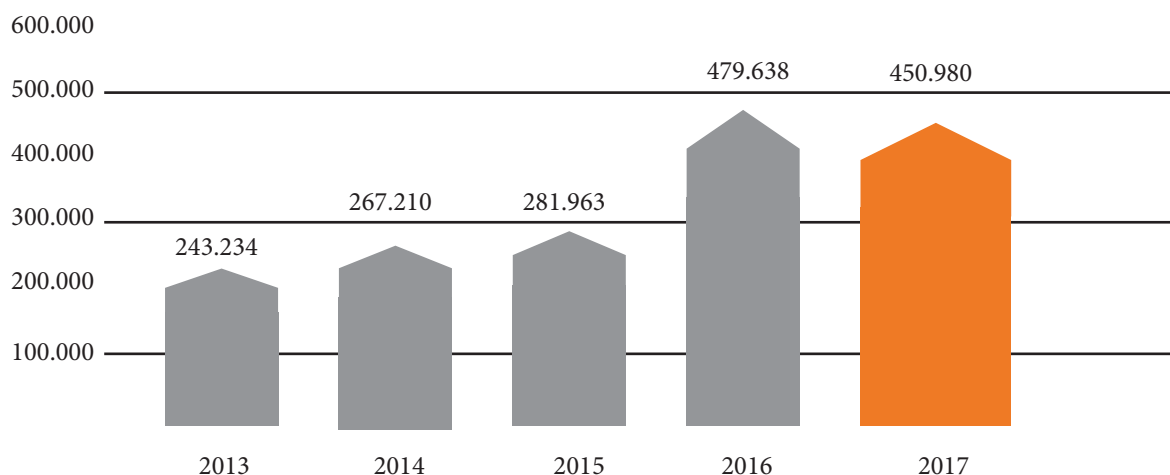
BRANCHE LEVEN & PENSIOEN

FATUM heeft haar pensioenproducten en in het bijzonder het pensioen/spaarplan voorgelegd aan de Pensioenraad. Uit de verkregen aanbevelingen is gestart met aanpassingen om in overeenstemming te komen met het gestelde in de Wet Algemeen Pensioen 2014. In 2017 is nagegaan welke (financiële) consequenties deze aanpassingen zullen hebben op genoemde producten en is het ons voornemen om alle aanpassingen in 2018 door te voeren.

BELEGGEN EN BELEGGINGSOPBRENGSTEN

Het beleggingsresultaat over 2017 is evenals het jaar daarvoor sterk beïnvloed door de indirecte beleggingsopbrengsten. Vooral de herwaardering van effecten speelde een rol, evenals de koersverschillen als gevolg van de aanpassing van de koersen van vreemde valuta. De beurskoersen in 2017 lagen een stuk lager dan in 2016, met name de koersen van de aandelen van De Surinaamsche Bank N.V., Assuria N.V. en Self Reliance N.V.

BALANSTOTALEN 2013 - 2017 (IN DUIZENDEN SRD)

Deze grafiek toont het verloop van het balanstotaal over de periode 2013-2017. De koersaanpassingen van vreemde valuta en de hieruit voortkomende herwaardering van de beleggingen resulteren in de progressieve stijging van het balanstotaal per ultimo 2016 en 2017 ten opzichte van 2015.

TUSSENPERSONEN

In 2016 is gewerkt aan een diepte-analyse van ons agentenkorps. Hiermee is getracht een correct beeld te krijgen van de performance van ons huidige agentenkorps, in het bijzonder van de leeftijden en het opleidingsniveau van de agenten en van de regio's waar de agenten actief zijn. In 2017 zijn deze data gebruikt om het agentenbeleid te verbeteren, het agentenkorps optimaal in te richten en te motiveren. Het is de bedoeling om met de resultaten van deze aanpak in 2018-2019 een vernieuwd beleid jegens onze agenten uit te stippelen en uit te voeren.

KANTOREN/ DISTRIBUTIENETWERK

FILIAAL NICKERIE

Ons kantoorpand in Nieuw-Nickerie hebben wij in 2016-2017 volledig gerenoveerd en een klantvriendelijkere uitstraling gegeven. Hiermee is de aanzet gegeven om onze cliënten op een servicegerichte wijze te bedienen. Ook in 2017 hebben wij onze positie behouden en zelfs enigszins verbeterd, uiteraard met de inzet van onze medewerkers en de tussenpersonen.

FILIAAL COMMIEWIJNE

Ten tijde van de opmaak van dit verslag heeft ons bijkantoor te Meerzorg in Commewijne de deuren reeds geopend. Hiermee streven wij ernaar om ook in het district Commewijne onze dienstverlening dicht bij de klanten te brengen. Dit filiaal krijgt in 2018 aanvullende bevoegdheden voor de acceptatie en schadeafwikkeling, waardoor alle diensten die het hoofdkantoor verleent, ook aan de klanten in Commewijne en Marowijne aangeboden kunnen worden.

FILIAAL KWATTA

In 2017 is de aanzet gegeven om ook ons filiaal te Kwatta te herstructureren en klantgerichter te maken. Net als in Commewijne willen wij ook te Kwatta dezelfde diensten verzorgen die op het hoofdkantoor worden aangeboden.

ISO-CERTIFICERING

In het eerste kwartaal van 2016 zijn er tijdens een externe audit van KIWA enkele tekortkomingen geconstateerd. De aandachtspunten voor de leidinggevendenden zijn met name de adequate toepassing van kwaliteitsmanagement, de beheersing van de processen door de medewerkers, klachtenmanagement, communicatie, functiebeschrijvingen alsook de bewaking van normen c.q. doorlooptijden. De certificerende instelling KIWA heeft tevens geadviseerd om in 2017 te starten met de overstap van ISO 9001:2008 naar ISO 9001:2015. De afdeling Kwaliteitsmanagement maakte een analyse van de (interne) aanpassingen c.q. voorwaarden om deze overstap succesvol te doen verlopen. De focus bij ISO 9001:2015 ligt primair bij risicomanagement en leiderschap. Ten tijde van de opmaak van dit verslag waren de resultaten van de externe audit reeds bekend; in de maand augustus 2018 is onze organisatie ISO 9001:2015 gecertificeerd.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

FATUM heeft zich vanaf 2013 aangesloten bij het VN-programma dat verzekeraars en financiële instellingen moet stimuleren om duurzamer te verzekeren en investeren. De UNEPFI (United Nations Environmental Programme Financial Initiative) sluit wereldwijd partnerschappen met verzekeraars en banken, voor de hantering van hogere sociaal-maatschappelijke normen voor ondernemen, met respect voor het milieu, klimaat, energievraagstukken en armoedebestrijding.

Daarnaast brengen wij onze bedrijfsvoering steeds meer in lijn met de principes van duurzaam ondernemen en -specifieker - duurzaam verzekeren. In de toekomst zullen wij ons verder inspannen om duurzaam verzekeren en duurzaam ondernemen tot een essentieel onderdeel van onze dagelijkse bedrijfsvoering te maken en onze plek in de Surinaamse samenleving verder te verstevigen via de ondersteuning van maatschappelijk verantwoorde projecten.

CORPORATE GOVERNANCE

In maart 2017 heeft de VSB een Best Young Entrepreneur Award uitgereikt. Het doel van deze award was tweeledig. Ten eerste is deze activiteit bedoeld als waardering van jonge ondernemers, die het verdienstelijk doen en ten tweede hoopt de VSB entrepreneurschap onder jongeren te bevorderen door hen te wijzen op het succes van ondernemende leeftijdsgenoten. De FATUM was de hoofdsponsor van de Best Young Entrepreneur Award. Onze organisatie was eveneens de hoofdsponsor van de Startersdag, waarop er informatie werd verstrekt aan personen die interesse hebben voor het ondernemerschap.

FATUM 135 JAAR

Op 12 april 2017 heeft FATUM haar 135-jarig jubileum gevierd. In het kader daarvan zijn er specifieke activiteiten uitgevoerd. Zo is er een gedenkboek uitgegeven over de geschiedenis van FATUM en haar verbondenheid met de Surinaamse samenleving. Verder zijn een agentenavond en een personeelsavond georganiseerd, waarbij ook een aantal speciale gasten uit het buitenland aanwezig waren.

ORGANISATIE EN MEDEWERKERS

Om onze klanten optimale dienstverlening te garanderen, besteedt FATUM speciale aandacht aan de voortdurende training en motivatie van de medewerkers. Ook in 2017 zijn er diverse interne trainingen verzorgd voor ons personeel; 2017 stond voor de organisatie in het teken van Customer Awareness, waarbij social media zijn ingezet voor customer-service en klachtenafhandeling.

IN MEMORIAM

Tijdens het schrijven van dit verslag werd onze organisatie getroffen door het plotselinge heengaan van één van haar loyale en toegewijde medewerkers. Op 6 juli 2018 kwam het directielid mr. M. M. Pitti ons te overlijden. De vennootschap verliest in hem een toonbeeld van toewijding.

JUBILARISSEN

In het verslagjaar 2017 hebben wij twee jubilarissen mogen huldigen: mevrouw C. Reid voor haar 35-jarig dienstverband en de heer S. Dewoe voor een dienstverband van 25 jaar. Wij spreken onze waardering uit voor hun trouwe inzet en feliciteren hen nogmaals met het bereiken van deze mijlpalen.

VOORUITZICHTEN

Hoewel er enkele positieve ontwikkelingen waar te nemen zijn in onze economie, blijft het ons streven om nauwgezet het premie-inkomen, de schadeafwikkeling, het beleggingsgebeuren en incassoproblematiek te volgen. Alleen op deze wijze zullen wij als organisatie de uitdagingen die op ons afkomen, kunnen doorstaan. Van belang blijven dus efficiëntieverbetering, productiviteitsverhoging op alle afdelingen en de motivatie van onze medewerkers.

In 2018 zal FATUM maatregelen treffen om de inkomsten te consolideren c.q. vergroten. Het gaat met name om de gerichte aansturing van ons agentenkorps, de optimale benutting van bedrijfsmiddelen en het alert inspelen op de effecten van wetswijzigingen zoals Bruto Toegevoegde Waarde, de Wet op de Jaarrekening en de Wet Toezicht op het Verzekeringsbedrijf.

ONZE DANK

Wij betuigen onze bijzondere dank aan onze medewerkers, waartoe wij ook onze agenten rekenen, voor de getoonde inzet en loyaliteit in het afgelopen boekjaar. Aan onze cliënten zeggen wij nadrukkelijk dank voor hun niet-aflatende vertrouwen in onze onderneming.

N. W. Lalbiharie
Directeur

JAAARREKENING 2017

Geconsolideerde balans per 31 december 2017 na voorstel winstbestemming

In duizenden SRD

	2017	2016
Activa		
<i>Beleggingen</i>		
Onroerende goederen	47.686	47.686
Overige financiële beleggingen	<u>294.856</u>	<u>338.927</u>
	342.542	386.613
<i>Vorderingen</i>		
Vorderingen uit directe verzekeringen en beleggingen	2.251	1.793
Vorderingen gelieerde maatschappijen	24.388	14.455
Overige vorderingen	<u>7.566</u>	<u>10.017</u>
	34.205	26.265
<i>Overige activa</i>		
Bedrijfsmiddelen	31.551	30.672
Liquide middelen	<u>16.980</u>	<u>13.030</u>
	48.531	43.702
<i>Overlopende activa</i>		
Overlopende rente	<u>25.702</u>	<u>23.058</u>
Totale activa	<u>450.980</u>	<u>479.638</u>
Passiva		
<i>Groepsvermogen</i>		
Aandelenkapitaal	5	5
Herwaarderingsreserve	39.421	39.883
Algemene reserve	<u>153.945</u>	<u>143.920</u>
	193.371	183.808
<i>Voorzieningen</i>	130.068	117.794
<i>Langlopende schulden</i>		
Participaties van deelgerechtigden in het FATUM Suriname Fund	50.404	46.767
Verplichtingen pensioen/spaarplan	<u>8.135</u>	<u>7.101</u>
	58.539	53.868
<i>Kortlopende schulden</i>		
Schulden aan kredietinstellingen	32.555	85.896
Te betalen schaden	15.544	17.315
Schuld aan de Stichting Pensioenfonds van de FATUM Schadeverzekering N.V.	1.990	833
Overige schulden	<u>18.464</u>	<u>19.659</u>
	68.553	123.703
<i>Overlopende passiva</i>	<u>449</u>	<u>465</u>
Totale passiva	<u>450.980</u>	<u>479.638</u>

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2017

In duizenden SRD

	2017	2016
Baten		
Verdiende premies	39.161	25.250
Opbrengst beleggingen	<u>-1.295</u>	<u>46.233</u>
	37.866	71.483
Lasten		
Schadelasten	10.189	13.410
Bedrijfskosten (inclusief acquisitiekosten)	<u>17.713</u>	<u>11.813</u>
	<u>27.902</u>	<u>25.223</u>
<i>Resultaat technische rekening en beleggingen</i>	9.964	46.260
Andere financiële baten en lasten	<u>15.312</u>	<u>56.604</u>
Resultaat vóór belasting	25.276	102.864
Belasting	<u>-14.914</u>	<u>-32.476</u>
Operationele winst	<u>10.362</u>	<u>70.388</u>
<i>Winstbestemming</i>		
Dividend in contanten	7.500	7.500
Toevoeging / onttrekking algemene reserve	<u>2.862</u>	<u>62.888</u>
	<u>10.362</u>	<u>70.388</u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In duizenden SRD

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Winst vóór belasting	25.276	102.864
Belasting over het resultaat	<u>-14.914</u>	<u>-32.476</u>
Resultaat ná belasting	10.362	70.388
Afschrijvingen	1.230	1.165
Herwaardering beleggingen minus beleggingsreserve	26.860	-199.137
Vermeerdering voorzieningen	12.274	61.844
Mutatie kortlopende schulden, exclusief bankkrediet	-1.809	10.909
Mutatie vorderingen	<u>10.584</u>	<u>24.530</u>
	59.501	-30.301
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings en verstrekkingen in:		
Belegde middelen (netto)	-14.509	-10.646
Bedrijfsmiddelen	<u>-2.109</u>	<u>-3.452</u>
	-16.618	-14.098
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen		
Belegde middelen	<u>3.714</u>	<u>11.457</u>
	-12.904	-2.641
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Langlopende schulden, exclusief bankkrediet	4.671	16.677
Bankkrediet	-53.341	27.134
Mutatie overige bezittingen	13.523	-1.589
Dividend	<u>-7.500</u>	<u>-7.500</u>
	-42.647	34.722
Mutatie liquide middelen	3.950	1.780

Bovenstaand kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de zogenoemde indirecte methode. Alleen die mutaties zijn verwerkt die een wijziging in de liquide middelen tot gevolg hebben gehad. Het effect van valutaverschillen op de saldi van liquide middelen die in vreemde valuta worden aangehouden is als koersverschil in het resultaat verwerkt.

Toelichting algemeen

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE, WAARDERING, RESULTAATBEPALING EN VERGELIJKENDE CIJFERS

In de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen FATUM Schadeverzekering N.V. en haar nagenoeg 100% dochteronderneming FATUM Levensverzekering N.V. alsmede FATUM Investments N.V. Belangen van derden in het vermogen en resultaat van de deelneming worden afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening vermeld. In 2017 is het belang in Hilly's en Hilly's Autorama N.V. overgedragen aan SUVAM N.V.

De vennootschappelijke jaarrekening van de moedermaatschappij is in dit verslag apart opgenomen. De jaarrekeningen van FATUM Levensverzekering N.V. en FATUM Investments N.V. zijn separaat uitgebracht. Het FATUM Suriname Fund wordt, zijnde een beleggingsproduct van FATUM Investments N.V., niet als afzonderlijke entiteit in de consolidatie betrokken. De door FATUM Investments N.V. uitgegeven participaties in het FATUM Suriname Fund worden als schuld in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Anderzijds worden de -voor wat betreft de vergoeding van interest en waardemutaties - aan de deelgerechtigden van het fonds toekomstige beleggingen (het fonds), die alle eigendom zijn van de FATUM Groep, als bezittingen in de geconsolideerde balans opgenomen.

SCHATTINGEN, AANNAMES EN VERONDERSTELLINGEN

Voor het opmaken van deze jaarrekening zijn schattingen, aannames en veronderstellingen gehanteerd die van invloed zijn op verantwoorde bedragen. Dit betreft in het bijzonder de waardering van de onroerende goederen en beleggingen naar marktwaarde, de waardering van verstrekte leningen, de deelnemingen, de vordering uit directe verzekeringen, de voorziening voor latente belastingverplichtingen, de voorzieningen voor premiereserve en te betalen schaden.

De schattingen, aannames en veronderstellingen die zijn gemaakt, zijn gebaseerd op marktgegevens, kennis, ervaring uit het verleden en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De werkelijke resultaten kunnen echter afwijken van de gemaakte schattingen. Schattingen, aannames en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Schattingswijzigingen worden verwerkt in de periode waarin de schattingen worden herzien indien de wijzigingen alleen op deze periode betrekking hebben. Indien de schattingswijziging tevens betrekking heeft op toekomstige perioden vindt wijziging prospectief plaats in de hiervoor relevante perioden. Eventuele bijzonderheden ten aanzien van schattingen, aannames en veronderstellingen zijn hierna opgenomen bij de toelichtingen op de balans en resultaatposten.

SCHATTINGSWIJZIGING

De onder de effecten opgenomen binnenlandse aandelen werden tot en met 2016 uit hoofde van voorzichtigheid gewaardeerd tegen 80% van beurskoers van de Surinaamse effectenhandel. Met ingang van 2017 zijn de binnenlandse aandelen gewaardeerd tegen 100% van de beurskoers. Als gevolg van deze schattingswijziging zijn de beleggingsopbrengsten en het eigen vermogen in 2017 toegenomen met SRD 10,8 miljoen.

VREEMDE VALUTA WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de onderstaande koersen per balans-datum. Baten en lasten uit hoofde van transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen op transactiedatum. De verschillen verbandhoudende met wijzigingen van wisselkoersen worden afzonderlijk in de winst- en verliesrekening verwerkt onder het hoofd 'Andere financiële baten en lasten'.

De voor de omrekening in lokale valuta gebruikte koersen per balansdatum zijn als volgt:

	2017	2016
<i>US-dollar (USD)</i>	<i>SRD</i> 7,52	<i>SRD</i> 7,49
<i>Euro (EUR)</i>	8,94	7,83

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

ALGEMENE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Waar nodig is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

SPECIFIEKE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Onroerende goederen

Onroerend goed aangehouden als belegging wordt niet afgeschreven. Waardestijgingen als gevolg van periodieke herwaardering komen in beginsel ten gunste van het resultaat als indirecte beleggingsopbrengsten, rekening houdend met latente belastingverplichtingen.

Vanwege de omvang van de waardestijgingen zijn de waardestijgingen van deze beleggingen in onroerend goed in 2016 ten gunste van het eigen vermogen (herwaarderingsreserve) gebracht, rekening houdend met latente belastingverplichtingen. De herwaarderingsreserve voor onroerend goed aangehouden als belegging is afzonderlijk opgenomen.

De beleggingen in onroerende goederen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. De actuele waarde van de onroerende goederen in vreemde valuta worden omgerekend in lokale valuta tegen de per balansdatum geldende koers. Het vermogenssurplus voortvloeiende uit de vermelde herwaardering wordt na aftrek van een voorziening voor latente belastingverplichtingen van 36% toegevoegd aan de 'Herwaarderingsreserve belegging vastgoed' -onder het eigen vermogen-. De voorziening voor latente belastingverplichtingen is opgenomen onder 'Voorzieningen'.

Overige financiële beleggingen

De overige financiële beleggingen betreffen beleggingen in hypothecaire leningen, effecten, leningen op schuldbekentenis en overige leningen u/g alsook termijndeposito's en spaarrekeningen.

Met uitzondering van de effecten, worden de overige financiële beleggingen gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

De onder de effecten opgenomen binnenlandse aandelen werden tot en met 2016 uit hoofde van voorzichtigheid gewaardeerd tegen 80% van beurskoers van de Surinaamse effectenhandel. Met ingang van 2017 zijn de binnenlandse aandelen gewaardeerd tegen 100% van de beurskoers. De buitenlandse aandelen zijn gewaardeerd tegen de beurskoers. Veranderingen in de waarde van de aandelen t.o.v. de vorige verslagperiode worden als beleggingsopbrengsten verwerkt, waarbij geen rekening wordt gehouden met latente belastingverplichtingen.

Overlopende rente van beleggingen in deposito's en hypotheekleningen en leningen alsook de nog te ontvangen dividendopbrengsten van aandelen worden tegen de nominale waarde opgenomen onder de post 'Overlopende activa'.

Vorderingen

De hieronder opgenomen vorderingen uit directe verzekeringen hebben betrekking op tussenpersonen uit hoofde van afgesloten verzekeringen en leningen uitgegeven op schuldbekentenis alsmede rekening-courantvordering en zijn opgenomen tegen de nominale waarde verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Bedrijfsmiddelen

Bedrijfsterreinen en -panden

De bedrijfsterreinen en -panden zijn onroerende goederen in eigen gebruik en worden gewaardeerd tegen de actuele waarde verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. De actuele waarde van de onroerende goederen in vreemde valuta worden omgerekend in lokale valuta tegen de per balansdatum geldende koers. Het vermogenssurplus voortvloeiende uit de vermelde herwaardering wordt onder aftrek van een voorziening voor latente belastingverplichtingen van 36% opgenomen als Herwaarderingsreserve overig vastgoed, onder het eigen vermogen. De onderhavige voorziening voor latente belastingverplichtingen wordt opgenomen onder 'Voorzieningen'. Bedrijfsgebouwen worden in 20 jaar lineair afgeschreven en over de bedrijfsterreinen wordt er niet afgeschreven.

In aanbouw zijnde kantoorgebouwen en het bijbehorend terrein worden gewaardeerd tegen de kostprijs en worden tot aan de ingebruikname als onderhanden investering verwerkt.

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen, zijnde voertuigen, automatiseringsapparatuur en overige bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met lineaire afschrijvingen gebaseerd op de economische levensduur van de objecten. Het afschrijvingspercentage bedraagt voor voertuigen, automatiseringsapparatuur en overige bedrijfsmiddelen respectievelijk 20%, 33 1/3% en 10% per jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen kaste goeden en direct opvraagbare banktegoeden en zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De onder de liquide middelen begrepen vreemde valutategoeden zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende koersen zoals vermeld onder de vreemde valuta waarderingsgrondslagen. De verschillen in verband met wijzigingen van wisselkoersen worden, zoals eerder vermeld onder de vreemde valuta waarderingsgrondslagen, afzonderlijk in de winst- en verliesrekening verwerkt onder de post 'Andere financiële baten en lasten'.

EIGEN VERMOGEN

HERWAARDERINGSRESERVE

De herwaarderingsreserve wordt onderscheiden in:

- Herwaarderingsreserve belegging vastgoed
- Herwaarderingsreserve overig vastgoed

De herwaarderingsreserve is ontstaan als gevolg van waardevermeerderingen van onroerende goederen. Het bedrag van de herwaardering, zijnde het verschil tussen de boekwaarde op basis van de actuele waarde en de boekwaarde op basis van de verkrijgingsprijs, is na aftrek van een voorziening voor latente belastingverplichtingen onder de herwaarderingsreserve opgenomen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve ontstaat uit toevoegingen uit de winst, terwijl er met goedvinden van de algemene vergadering van aandeelhouders ook onttrekkingen daaruit kunnen plaatsvinden ten laste van de winst.

VOORZIENINGEN

Deze post betreft de voorziening voor latente belastingverplichtingen, 'postemployment benefits' en onverdiende premiereserve.

VOORZIENING LATENTE BELASTINGVERPLICHTINGEN

FATUM Schadeverzekering N.V. en FATUM Levensverzekering N.V.

Vanwege tijdelijke verschillen tussen de waardering op basis van fiscale grondslagen en de waardering in de jaarrekening wordt een voorziening voor latente belastingverplichtingen gevormd tegen het geldend nominale inkomstenbelastingtarief van 36%, met uitzondering van de verschillen in waardering van effecten.

Actieve latente belastingen worden opgenomen indien compensabele verliezen bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn, waarmee deze verliezen kunnen worden gecompenseerd en dat deze verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut.

Voor het verschil tussen de bedrijfseconomische en de fiscale waardering van financiële beleggingen (aandelen) is geen latente belastingverplichting opgenomen, omdat er geen sprake is van een voornemen om de aandelen te vervreemden.

VOORZIENING VOOR VERZEKERINGSVERPLICHTINGEN

De voorziening voor verzekeringsverplichtingen wordt actuarieel becijferd volgens de netto-methode, zijnde de verzekeringstechnische waarde van de toekomstige uitkeringen verminderd met de contante waarde van de toekomstige premies.

De vaststelling van de voorziening heeft plaatsgehad met inachtneming van een rekenrente van 4% en de sterftetafel mannen en vrouwen 2010-2013.

De aldus berekende voorziening voor verzekeringsverplichtingen is vermeerderd met een voor-ziening voor administratiekosten, gebaseerd op 0,25% van de contante waarde van het verzekerd kapitaal voor premievrije en koopsommen verzekeringen en 5% van de voorziening voor verzekeringsverplichtingen tegen premiebetaling.

In het kader van de solvabiliteitstoetsing van de vennootschap worden met ingang van het boekjaar 2012 de voorziening voor verzekeringstechnische voorzieningen verhoogd met een voorziening aanpassing sterfte grondslagen, een voorziening rente risico en een opslag voor weerstandvermogen van 7,5% van de basisvoorziening. Om rekening te houden met het risico van langlevens, dat wil zeggen stijging van de verplichtingen indien de sterftegrondslagen zich voor de lijfrente/spaarverzekeringssportefeuille op nadelige wijze zouden ontwikkelen, is een leeftijdscorrectie van -5 jaar toegepast op de sterftecijfers. De reserve renterisico is gebaseerd op de nadelige effecten voor de portefeuille als geheel als het reële rendement met 2% daalt.

Voorts is een voorziening gevormd voor het verhoogd actuarieel risico in verband met beperkte ouderdom van de leven portefeuille.

VOORZIENING 'POSTEMPLOYMENT BENEFITS'

De voorziening 'postemployment benefits' inhoudende de contante waarde van de benodigde voorziening ter dekking van de medische kosten voor gepensioneerden tot hun overlijden en voor actieven waaraan gedurende de resterende diensttijd tot hun pensionering wordt gedoteerd rekening houdende met actuariële ontwikkelingen indien deze zich voordoen.

Tevens is een pensioenvoorziening gevormd gebaseerd op het eindloon beginsel, als aanvulling door de vennootschap op de regulier ten laste van het pensioenfonds uitgekeerde (te lage) pensioenen.

De actuariële vaststelling van de voorziening voor post retirement benefits is o.a. gebaseerd op de geschatte medische kosten, inflatie verloop, ontslag- en invaliditeitskansen, beleggingsrendement en discontovoet van 0,92%. De voorziening is in 2017 ten gunste van het eigen vermogen gebracht.

PREMIERESERVE

De hieronder opgenomen premiereserve betreft een voorziening voor het nog niet verdiende gedeelte van de geboekte premie van aangevangen en nog niet verstreken risicotermijnen verminderd met de provisie. De voorziening wordt vastgesteld op basis van het zogeheten 'vierentwintigste systeem'.

LANGLOPENDE SCHULDEN

De waarde van de hieronder opgenomen participaties van deelgerechtigden in het FATUM Suriname Fund is tot stand gekomen door verwerking, voor zover van toepassing, van agio c.q. disagio op de inleggeden in de diverse valuta klassen. De in vreemde valuta genoteerde participaties zijn gewaardeerd tegen de balanskoers.

Het waarderingsverschil is tezamen met de nominale rente-vergoeding op de participaties in het resultaat verwerkt onder het hoofd 'Financiële baten en lasten'. De nominale inleg van de deelgerechtigden in alle klassen van het FATUM Suriname Fund en het rendement zijn gegarandeerd door de FATUM Groep.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

De premies, provisies, en schaden zijn verantwoord onder aftrek van het aandeel van herverzekeraars en worden tezamen met de opbrengst uit beleggingen verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen gedurende het jaar wordt naar tijdgelang afgeschreven.

Belastingen over het resultaat van het boekjaar omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen en latente belasting. Belasting over het resultaat wordt in de winst- en verliesrekening verantwoord. Daarbij wordt rekening gehouden met toevoegingen of onttrekkingen aan de fiscale egaliseringsreserve, fiscaal vrijgestelde posten en niet aftrekbare bedragen, alsmede correcties op de belasting over eerdere boekjaren.

Latente belastingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van activa en verplichtingen en de boekwaarden daarvan in de jaarrekening. Latenties worden berekend op basis van geldende belastingtarieven.

Toelichting op de geconsolideerde balans

In duizenden SRD

Beleggingen

De beleggingen zijn als volgt onderverdeeld:

	2017	2016
Onroerende goederen	47.686	47.686
Overige financiële beleggingen	<u>294.856</u>	<u>338.927</u>
	<u>342.542</u>	<u>386.613</u>

Onroerende goederen

Onder de onroerende goederen zijn opgenomen de drie kantorencomplexen aan de Henck Arronstraat. Het verloop van de onroerende goederen is als volgt:

	2017	2016
Aanschafwaarde	7.742	19.199
Afschrijvingen	<u>-781</u>	<u>-781</u>
Historische boekwaarde	6.961	18.418
Herwaardering	42.804	10.152
Afschrijving herwaardering	<u>-2.079</u>	<u>-2.079</u>
Balanswaarde begin boekjaar	<u>47.686</u>	<u>26.491</u>
<i>Mutaties in het verslagjaar</i>		
Investerings	-	-
Desinvestering	-	-11.457
Herwaardering	-	32.652
Afschrijvingen	<u>-</u>	<u>-</u>
	-	<u>21.195</u>
Aanschafwaarde	7.742	7.742
Afschrijvingen	<u>-781</u>	<u>-781</u>
Historische boekwaarde	6.961	6.961
Herwaardering	42.804	42.804
Herwaarderingsafschrijving	<u>-2.079</u>	<u>-2.079</u>
Balanswaarde einde boekjaar	<u>47.686</u>	<u>47.686</u>

Voor een toelichting omtrent de herwaardering van de onroerende goederen wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen.

Overige financiële beleggingen

	2017	2016
Hypothecaire leningen	187.883	241.487
Deelnemingen	706	4.420
Effecten	91.898	79.313
Leningen op schuldbekentenis	2.796	2.613
Termijndeposito's	<u>11.573</u>	<u>11.094</u>
	<u>294.856</u>	<u>338.927</u>

Hypothecaire leningen

De hypothecaire leningen zijn verstrekt onder zekerheid van eerste hypotheek en zijn opgenomen tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. De interestpercentages van de per balansdatum uitstaande hypothecaire vorderingen in Surinaams courant variëren tussen de 17% en 23% per jaar en van de uitzettingen in vreemde valuta tussen de 9,5% en 14% per jaar.

Effecten

De effecten betreffen binnenlandse en buitenlandse aandelen en zijn gewaardeerd tegen 100% van de marktwaarde gebaseerd op de beurskoers. De koerswaardemutatie is ten gunste van het resultaat onder het hoofd 'beleggingsopbrengsten' verwerkt.

Leningen op schuldbekentenis

Het rentepercentage van leningen op schuldbekentenis belooft voor SRD en leningen in vreemde valuta respectievelijk 13% tot 23% en 9% tot 15 % per jaar.

Termijndeposito's

De onder dit hoofd opgenomen beleggingen in termijndeposito's en spaarrekeningen luidende in lokale valuta renderen tussen de 6,5% en 12,5% per jaar. De eveneens onder dit hoofd opgenomen vreemde valuta termijndeposito's zijn belegd tegen rentepercentages van 1.9-2% per jaar.

Van de totale deposito belegging is een bedrag van SRD 1.810 duizend afgezonderd aangehouden bij De Surinaamsche Bank N.V. ter voldoening aan het solvabiliteitsvoorschrift van de Centrale Bank van Suriname (CBvS) voor het verzekeringsbedrijf en slechts na schriftelijke toestemming van de CBvS kan worden aangesproken.

Vorderingen

	2017	2016
Vorderingen uit directe verzekeringen	2.251	1.793
Vordering op SUVAM N.V.	24.388	14.455
Overige vorderingen	<u>7.566</u>	<u>10.017</u>
	<u>34.205</u>	<u>26.265</u>

Vorderingen uit directe verzekeringen

	2017	2016
Agentensaldi	3.511	3.053
Af: voorziening voor dubieuze vorderingen	<u>-1.260</u>	<u>-1.260</u>
Netto	<u>2.251</u>	<u>1.793</u>

De achterstallige vorderingen uit voorgaande jaren t/m het boekjaar 2017 zijn geheel voorzien tot een bedrag van SRD 888 duizend. Daarnaast is voor de mogelijk oninbare vorderingen een voorziening getroffen van ca. SRD 372 duizend; in totaal SRD 1.260 duizend.

Vordering op SUVAM N.V.

De vordering op SUVAM N.V. bedraagt SRD 24.388 duizend (in 2016: SRD 14.455 duizend). Vorderingen en schulden op SUVAM N.V. in SRD, USD en EUR zijn gesaldeerd opgenomen als vordering.

Overige vorderingen

Deze post heeft betrekking op personeelsvoorschotten, leningen aan agenten, vooruitbetaalde herverzekeringspremies alsmede een vordering uit de afwikkeling van opgenomen leningen op schuldbekentenis.

Overige activa

	2017	2016
Bedrijfsmiddelen	31.551	30.672
Liquide middelen	<u>16.980</u>	<u>13.030</u>
	<u>48.531</u>	<u>43.702</u>

Bedrijfsmiddelen

Hieronder zijn opgenomen:

	2017	2016
Bedrijfspannen	30.456	29.202
Bedrijfsvoertuigen	519	745
Automatiseringsapparatuur	37	109
Inventarissen	<u>539</u>	<u>616</u>
	<u>31.551</u>	<u>30.672</u>

Liquide middelen

	2017	2016
	<u>16.980</u>	<u>13.030</u>

De kas- en banksaldi staan ter vrije beschikking van de in de consolidatie betrokken vennootschappen.

Overlopende activa

Hieronder zijn overlopende beleggingsopbrengsten opgenomen van:

	2017	2016
Effecten	1.581	4.461
Hypotheken	21.174	14.917
Leningen u/g	2.356	2.475
Termijndeposito's	183	380
Contributie pensioen- en spaarplan	140	237
Verhuurde gebouwen	<u>268</u>	<u>588</u>
	<u>25.702</u>	<u>23.058</u>

Groepsvermogen

Het maatschappelijk en geplaatst kapitaal bestaat uit 200.000 aandelen elk groot SRD 0,025 nominaal. Het verloop in de reserves kan als volgt worden weergegeven:

	2017				2016	
	Aandelenkapitaal	Herwaarderingsreserve Belegging vastgoed	Overig vastgoed	Algemene reserve	Totaal	Totaal
Stand per 1 januari	5	26.064	13.819	143.920	183.808	102.390
Diverse aanpassingen	-	-	-	-	-	-1.203
Realisatie herwaardering	-	-	-462	462	-	-
Herwaardering	-	-	-	-	-	28.006
Vrijval beleggingsreserve	-	-	-	-	-	-1.852
Correctie voorzieningen	-	-	-	6.701	6.701	-
Correctie deelneming	-	-	-	-	-	-1.929
Correctie belasting	-	-	-	-	-	-4.492
Resultaat boekjaar	-	-	-	10.362	10.362	70.388
Dividenuitkering	-	-	-	-7.500	-7.500	-7.500
	<u>5</u>	<u>26.064</u>	<u>13.357</u>	<u>153.945</u>	<u>193.371</u>	<u>183.808</u>

Voorzieningen

Het verloop in de voorzieningen is als volgt:

	2017	2016
Stand begin van het jaar	117.794	55.950
Toevoeging /(onttrekking) in het jaar	<u>12.274</u>	<u>61.844</u>
Stand einde van het jaar	<u>130.068</u>	<u>117.794</u>

De post voorzieningen bestaat uit de voorzieningen voor latente belastingverplichtingen en postemployment benefits, de premiereserve en de voorziening voor verzekeringsverplichtingen.

Voorziening latente belastingverplichtingen

De latente belastingverplichtingen per 31 december 2017 hebben voornamelijk betrekking op verschillen tussen de bedrijfseconomische en fiscale waardering van onroerende goederen, (her-)verzekeringsrisico's, pensioenverplichtingen en koersresultaten inzake financiële beleggingen.

Voorziening employment benefits

De voorziening voor postemployment benefits heeft enerzijds betrekking op de voorziening voor geneeskundige kosten van gepensioneerden en actieven na het bereiken van de gepensioneerde leeftijd.

De pensioenvoorziening is gevormd ter aanvulling van de reguliere ten laste van het pensioenfonds uitgekeerde pensioenen door het optrekken van de pensioengrondslagen naar het niveau van het laatst verdiende salaris vóór pensionering voor actieven, gewezen deelnemers met recht op uitgesteld pensioen en voor gepensioneerden. Betreffende voorzieningen zijn in 2017 ten gunste van het eigen vermogen gebracht.

Premiereserve

De premiereserve heeft betrekking op de onverdiende premie van het schadebedrijf van aangevangen en nog niet verstreken risicotermijnen verminderd met provisies.

Voorziening voor verzekeringsverplichtingen

De voorziening voor verzekeringsverplichtingen betreft verzekeringstechnische waarde van toekomstige uitkeringen verminderd met de contante waarde van de toekomstige premies voor levensverzekeringen.

Langlopende schulden

Participaties van deelgerechtigden in het
FATUM Suriname Fund (FSF)
Verplichtingen pensioen- en spaarplannen

	2017	2016
	50.404	46.767
	<u>8.135</u>	<u>7.101</u>
	<u>58.539</u>	<u>53.868</u>

Het verloop in participaties van de deelnemers in FSF is als volgt:
(in duizenden SRD)

	2017				2016			
	SRD klasse	USD klasse	EUR klasse	Totaal	SRD klasse	USD klasse	EUR klasse	Totaal
Beginsaldo	2.667	21.311	22.789	46.767	3.824	16.605	15.970	36.399
Aantrekking	-	-	311	311	-	-	-	-
Uitbetaling	<u>-465</u>	<u>-90</u>	<u>-</u>	<u>-555</u>	<u>-1.157</u>	<u>-2.676</u>	<u>-1.201</u>	<u>-5.034</u>
	2.202	21.221	23.100	46.523	2.667	13.929	14.769	31.365
Herwaardering	<u>-</u>	<u>306</u>	<u>3.575</u>	<u>3.881</u>	<u>-</u>	<u>7.382</u>	<u>8.020</u>	<u>15.402</u>
Eindsaldo	<u><u>2.202</u></u>	<u><u>21.527</u></u>	<u><u>26.675</u></u>	<u><u>50.404</u></u>	<u><u>2.667</u></u>	<u><u>21.311</u></u>	<u><u>22.789</u></u>	<u><u>46.767</u></u>

De deelname kan door deelgerechtigden in beginsel worden opgezegd, nadat een deelgerechtigde de participaties minimaal 6 maanden in bezit heeft gehad, tenzij anders overeengekomen. Na opzegging volgt in beginsel terugkoop door FI, tenzij naar het oordeel van de beheerder sprake is van bijzondere omstandigheden zoals verwoord in het prospectus van FSF.

De inleggeden in de verschillende valuta klassen zijn gewaardeerd tegen de koersen per balansdatum voor coupures van 1.000 voor SRD en 100 voor USD en Euro participaties.

Verplichting pensioen/spaarplan

De verplichting uit hoofde van het pensioen/spaarplan bestaat uit de netto bedragen van Food and Agriculture Industries N.V. (voormalig SBBS) en individuele pensioen/spaarplannen vermeerderd met de verschuldigde rente per balansdatum.

Kortlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen
Te betalen schaden
Schuld aan Stichting Pensioenfonds
van de FATUM Schadeverzekering N.V.
Overige schulden

	2017	2016
	32.555	85.896
	15.544	17.315
	1.990	833
	<u>18.464</u>	<u>19.659</u>
	<u>68.553</u>	<u>123.703</u>

Schulden aan kredietinstellingen

Betreffen rentedragende rekening-courantfaciliteiten alsmede kortlopende investeringskredieten van banken waarvoor specifieke hypothecaire dekking en overige zekerheden zijn verstrekt en rentedragende leningen van een verbonden partij.

<i>Te betalen schaden</i>	2017	2016
Te betalen schaden	35.361	32.441
Af: aandeel herverzekering	<u>19.817</u>	<u>15.126</u>
Te betalen schaden eigen rekening	<u>15.544</u>	<u>17.315</u>

De te betalen schaden en daarmee samenhangende herverzekeringaandeel hebben, evenals voorgaande jaren, voornamelijk betrekking op de branches brand en motorrijtuigen verzekering.

<i>Overige schulden</i>	2017	2016
Hieronder zijn opgenomen:		
Schulden uit verzekeringen	1.801	2.181
Belastingen	9.788	9.033
Overige te betalen schulden	<u>6.875</u>	<u>8.445</u>
Totaal	<u>18.464</u>	<u>19.659</u>

Onder 'Schulden uit verzekeringen' zijn onder meer opgenomen herverzekeringpremies en schadeverzekeringen alsmede af te dragen toeslagen waarborgfonds uit hoofde van de motorrijtuigenverzekering.

Onder de belastingen zijn voornamelijk opgenomen de per saldo nog af te dragen omzetbelasting en te betalen inkomsten- en loonbelasting en sociale premies.

Onder overige te betalen schulden zijn voornamelijk opgenomen vooruit ontvangsten, waarborgsommen en te betalen rente aan deelnemers in het FATUM Suriname Fund.

Overlopende passiva

	2017	2016
Accountants en actuariële kosten	<u>449</u>	<u>465</u>

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

In duizenden SRD

Netto verdiende premies

	2017	2016
<i>Schadebedrijf</i>		
Brutopremie	53.734	41.441
Herverzekeringspremie	-14.362	-13.031
Mutatie technische voorziening	<u>-3.925</u>	<u>-3.522</u>
Verdiende premie	35.447	24.888
<i>Levenbedrijf</i>		
Brutopremie	3.675	3.648
Mutatie technische voorziening	<u>39</u>	<u>-3.286</u>
Verdiende premie	<u>3.714</u>	<u>362</u>
	<u>39.161</u>	<u>25.250</u>

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de verdiende premie met ca. 55% zijn toegenomen van ca. SRD 25,3 miljoen in 2016 naar ca. SRD 39,2 miljoen in 2017. In 2016 waren de verdiende premies t.o.v. 2015 met ca. 16% afgenomen.

Beleggingsresultaten

De netto opbrengst beleggingen uitgedrukt in een percentage van het belegd kapitaal is als volgt samengesteld:

	2017	%	2016	%
Netto-opbrengst beleggingen	<u>-1.295</u>	-0,4	<u>46.233</u>	15,0

De beleggingsresultaten zijn ten opzichte van 2016 afgenomen door hogere dotaties aan de voorziening voor oninbaarheid.

Schadelast en uitkeringen

De schadelast per saldo is als volgt samengesteld:

	2017	2016
Levenbedrijf	957	845
Schadebedrijf	<u>9.232</u>	<u>12.565</u>
	<u>10.189</u>	<u>13.410</u>

Provisie en kosten

Acquisitiekosten
Personeelskosten
Afschrijvingen
Overige bedrijfskosten

	2017	2016
	3.863	2.726
	7.671	6.222
	1.230	1.165
	<u>4.949</u>	<u>1.700</u>
	<u>17.713</u>	<u>11.813</u>

De acquisitiekosten hebben voor SRD 3.282 duizend betrekking op het schadebedrijf, overeenkomend met 9% van het premie-inkomen en het restant op het levenbedrijf.

Andere financiële baten en lasten

Rente / koersresultaat participaties in
het FATUM Suriname Fund
Rente op pensioen- en spaarplannen
Bankrente en kosten
Rekening-courantrente
Koersresultaten

	2017	2016
	-6.606	-17.610
	-478	-232
	-8.174	-8.084
	1.585	2.333
	<u>28.985</u>	<u>80.197</u>
	<u>15.312</u>	<u>56.604</u>

Belasting

Inkomstenbelasting boekjaar

	2017	2016
	<u>-14.914</u>	<u>-32.476</u>

Bij de berekening van de Inkomstenbelasting is rekening gehouden met afwijkingen tussen commerciële en fiscale grondslagen voor resultaatbepaling. Het bedrag heeft betrekking op de mutatie van de voorziening latente belastingverplichtingen.

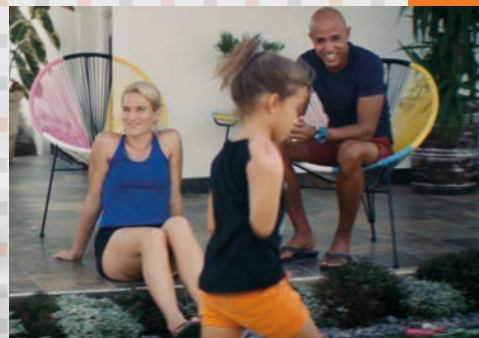
N. W. Lalbiharie
Directeur

INTEGER

KERNWAARDE VAN FATUM

Het hanteren van sociale en ethische normen die algemeen aanvaard zijn. FATUM onderschrijft de tien principes van 'The Global Compact'.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2017 na winstbestemming

In duizenden SRD

	2017	2016
Activa		
<i>Beleggingen</i>		
Onroerende goederen	47.686	47.686
Deelnemingen	23.045	33.843
Overige financiële beleggingen	<u>214.891</u>	<u>241.754</u>
	285.622	323.283
<i>Vorderingen</i>		
Vorderingen uit directe verzekeringen	2.251	1.793
Vorderingen groepsmaatschappijen	-	3.766
Vordering SUVAM N.V.	24.388	14.455
Overige vorderingen	<u>7.276</u>	<u>9.260</u>
	33.915	29.274
<i>Overige activa</i>		
Materiële vaste activa: - Bedrijfsterreinen en -panden	30.456	29.202
- Bedrijfsmiddelen	<u>1.095</u>	<u>1.470</u>
	31.551	30.672
Liquide middelen	<u>15.889</u>	<u>11.974</u>
	47.440	42.646
<i>Overlopende activa</i>	22.225	19.694
Totale activa	<u><u>389.202</u></u>	<u><u>414.897</u></u>
Passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
Aandelenkapitaal	5	5
Herwaarderingsreserve belegging in vastgoed	26.064	26.064
Herwaarderingsreserve overig vastgoed	13.357	13.819
Algemene reserve	<u>153.945</u>	<u>143.920</u>
	193.371	183.808
<i>Voorzieningen</i>	117.145	103.421
<i>Schulden</i>		
Schulden aan kredietinstellingen	19.702	63.356
Lening o/g	12.854	22.540
Te betalen schaden	15.209	17.203
Schulden aan groepsmaatschappijen	14.373	8.263
Schuld aan Stichting Pensioenfonds voor de FATUM Schadeverzekering N.V.	1.990	833
Schulden uit verzekeringen	1.801	2.181
Belastingen	9.974	8.259
Overige schulden	<u>2.421</u>	<u>4.699</u>
	78.324	127.334
<i>Overlopende passiva</i>	362	334
Totale passiva	<u><u>389.202</u></u>	<u><u>414.897</u></u>

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2017

In duizenden SRD

	2017	2016
Bedrijfsopbrengsten		
Verdiende premies	35.447	24.888
Opbrengst beleggingen	<u>-139</u>	<u>22.619</u>
	35.308	47.507
Schadelast	<u>-9.232</u>	<u>-12.565</u>
	26.076	34.942
Bedrijfskosten		
Acquisitiekosten	3.282	2.154
Personeelskosten	7.671	6.222
Afschrijvingen	1.230	1.165
Overige bedrijfskosten	<u>4.629</u>	<u>1.362</u>
	16.812	10.903
Af: doorberekend naar dochter- maatschappijen	<u>-2.556</u>	<u>-2.193</u>
	14.256	8.710
<i>Resultaat technische rekening</i>	11.820	26.232
Resultaat deelnemingen	-10.099	10.143
Dotatie voorziening deelneming	-	-
Andere financiële baten en lasten	<u>22.127</u>	<u>66.489</u>
<i>Resultaat vóór belasting</i>	23.848	102.864
Belasting	<u>-13.486</u>	<u>-32.476</u>
Resultaat na belastingen	<u><u>10.362</u></u>	<u><u>70.388</u></u>

Toelichting op de vennootschappelijke balans

In duizenden SRD

Algemeen

De deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde zoals hierna is vermeld. De overige grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de vennootschappelijke jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen die zijn vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

BALANSPOSTEN

Beleggingen

Onroerende goederen

Rekening houdende met de wijziging in presentatie per 1 januari 2016 is het verloop van de beleggingen in onroerende goederen als volgt:

	Gebouwen en terreinen	Blote percelen	Totaal 2017
Stand 1 januari (na aanpassing)			
Aanschafwaarde	7.382	360	7742
Cumulatieve afschrijving	<u>-781</u>	<u>-</u>	<u>-781</u>
Boekwaarde aanschafwaarde	6.601	360	6.961
Herwaardering	41.370	1.434	42.804
Cumulatieve afschrijving herwaardering	<u>-2.079</u>	<u>-</u>	<u>-2.079</u>
Boekwaarde herwaardering	<u>39.291</u>	<u>1.434</u>	<u>40.728</u>
Boekwaarde	45.892	1.794	47.686
Mutaties boekjaar			
Herwaardering	-	-	-
Desinvestering	-	-	-
Afschrijving	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo mutaties	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Recapitulatie per 31 december			
Aanschafwaarde	7.382	360	7.742
Cumulatieve Afschrijving	<u>-781</u>	<u>-</u>	<u>-781</u>
Boekwaarde aanschafwaarde	6.601	360	6.961
Herwaardering	41.370	1.434	42.804
Cumulatieve afschrijving Herwaardering	<u>-2.079</u>	<u>-</u>	<u>-2.079</u>
Boekwaarde herwaardering	<u>39.291</u>	<u>1.434</u>	<u>40.725</u>
Boekwaarde totaal	<u>45.892</u>	<u>1.794</u>	<u>47.686</u>

Deelnemingen

FATUM Levensverzekering N.V.
 FATUM Investments N.V.
 Hilly's en Hilly's Autorama N.V.
 FATUM Herverzekering N.V.

	2017	2016
FATUM Levensverzekering N.V.	22.339	20.921
FATUM Investments N.V.	-	8.502
Hilly's en Hilly's Autorama N.V.	-	3.714
FATUM Herverzekering N.V.	<u>706</u>	<u>706</u>
	<u>23.045</u>	<u>33.843</u>

Gezien het negatieve eigen vermogen van FATUM Investments N.V. is een voorziening opgenomen ter hoogte van het negatieve eigen vermogen.

Deelnemingen

Het verloop van de vier deelnemingen is als volgt:

FATUM Levensverzekering N.V.

- Saldo begin van het jaar
- Correctie premiereserve
- Resultaat lopend jaar
- Saldo einde van het jaar

2017	2016
20.921	15.852
-	-1.930
<u>1.418</u>	<u>6.999</u>
22.339	20.921

FATUM Investments N.V.

- Saldo begin van het jaar
- Resultaat lopend jaar
- Saldo einde van het jaar

8.502	5.358
<u>-11.517</u>	<u>3.144</u>
-3.015	8.502

Hilly's en Hilly's Autorama N.V.

- Saldo begin van het jaar
- Correctie verkoop aandelen
- Overdracht aan SUVAM N.V.

3.714	6.214
670	-
<u>-4.384</u>	<u>-</u>

- Voorziening deelneming
- Saldo einde van het jaar

-	6.214
<u>-</u>	<u>-2.500</u>
-	3.714

FATUM Herverzekering N.V.i.o.

- Saldo begin en einde van het jaar

706	706
-----	-----

Totaal

<u>23.045</u>	<u>33.843</u>
----------------------	----------------------

Overige financiële beleggingen

De post overige financiële beleggingen is als volgt opgebouwd:

- Hypothecaire leningen
- Effecten
- Lening Focus Asset Management N.V.
- Leningen op schuldbekentenis
- Termijndeposito's en spaarrekeningen

2017	2016
145.596	182.023
55.084	46.189
-	1.009
2.713	1.514
<u>11.498</u>	<u>11.019</u>
<u>214.891</u>	<u>241.754</u>

De hypothecaire vorderingen en leningen op schuldbekentenis zijn uitgezet tegen rentepercentages variërend tussen de 17% en 23% per jaar voor SRD-beleggingen en tussen de 9,5% en 14% per jaar voor beleggingen in vreemde valuta.

De termijndeposito's in lokale valuta renderen tussen de 6,5% en 12,5% per jaar en de vreemde valutabeleggingen tegen de 1,9-2% per jaar.

Vorderingen uit directe verzekeringen

2017	2016
<u>2.251</u>	<u>1793</u>

Betreft agentenvorderingen onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid van circa SRD 1.260 duizend.

Overige vorderingen

De overige vorderingen hebben voornamelijk betrekking op personeelsvoorschotten en leningen aan derden alsmede herverzekeringsdebiteuren.

2017	2016
<u>7.276</u>	<u>9.260</u>

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsgebouwen zijn tegen brandschade verzekerd voor USD 4,1 miljoen. De kantoorinventarissen en automatiseringsapparatuur zijn tegen brandschade verzekerd voor USD 500 duizend. De bedrijfsvoertuigen zijn allrisk verzekerd.

2017	2016
<u>15.889</u>	<u>11.974</u>

Liquide middelen

De hieronder opgenomen kas- en banksaldi staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Overlopende activa

Hieronder zijn de overlopende beleggingsopbrengsten opgenomen.

Eigen vermogen

Voor een toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn als volgt:

Premiereserve

Latente belastingverplichtingen

Voorziening deelneming

Postemployment benefits

2017	2016
18.636	14.711
95.495	82.009
3.014	-
-	6.701
<u>117.145</u>	<u>103.421</u>

De premiereserve heeft betrekking op de onverdiende premies van het schadebedrijf van aangevangen en nog niet verstreken risicotermijnen verminderd met de provisies. Voor een toelichting op de voorziening voor latente belastingverplichtingen en postemployment benefits wordt verwezen naar de toelichting terzake bij de geconsolideerde jaarrekening.

Schulden aan kredietinstellingen

Als dekking voor kredietfaciliteiten bij de kredietinstellingen heeft de vennootschap hypothecaire en secundaire zekerheden verstrekt.

2017	2016
<u>19.702</u>	<u>63.356</u>

Te betalen schaden

De te betalen schaden hebben, evenals voorgaande jaren, voornamelijk betrekking op de branches brand- en motorrijtuigenverzekering. De te betalen schaden en het daarmee samenhangende herverzekeringsaandeel heeft voornamelijk betrekking op brand- en motorrijtuigenschaden.

2017	2016
<u>15.209</u>	<u>17.203</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De FATUM Groep, waartoe FATUM Schadeverzekering N.V. behoort, stelt zich ten aanzien van alle deelgerechtigden in het FATUM Suriname Fund onvoorwaardelijk garant voor de nakoming van de verplichting tot terugbetaling van de nominale inleg, zoals vervat in het prospectus de dato 7 maart 2006. Deze verplichting bedraagt per 31 december 2017 SRD 50,4 miljoen.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

In duizenden SRD

Verdiende premies

De mutaties in de premiebatens over 2017, met vergelijkende cijfers over 2016, zijn als volgt weer te geven:

	2017	2016
Bruto premie-inkomen	53.734	41.441
Herverzekering	<u>-14.362</u>	<u>-13.031</u>
Premie eigen rekening	39.372	28.410
Mutatie technische voorziening	<u>-3.925</u>	<u>-3.522</u>
Verdiende premies	<u>35.447</u>	<u>24.888</u>

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de verdiende premie t.o.v. 2016 met ca. 42,4% is toegenomen

Opbrengst beleggingen

De beleggingsresultaten alsmede de gemiddelde rendementpercentages zijn als volgt:

	2017	%	2016	%
Opbrengst hypothecaire leningen	32.064	19,6	26.971	0,3
Voorziening hypothecaire leningen	<u>-51.187</u>	<u>-21,8</u>	<u>-12.646</u>	<u>1,5</u>
	-19.123	-11,7	14.325	6,3
Dividend opbrengsten (effecten)	3.044	6,0	1.850	4,3
Koerswaarde mutatie	9.322	18,4	5.225	2,1
	12.366	24,4	7.075	6,3
Rente lening op schuldbekentenis	117	5,5	657	7,1
Voorziening leningen op schuldbekentenis	-	-	<u>-1.625</u>	<u>1,2</u>
	117	5,5	-968	4,1
Rente deposito's en spaargelden	133	1,2	180	2,1
Subtotaal	<u>-6.507</u>	<u>-1,7</u>	<u>20.612</u>	<u>0,7</u>
Resultaat verkoop deelneming	4.616	-	-	-
Verhuuropbrengst na aftrek van exploitatiekosten	<u>1.752</u>		<u>2.007</u>	
Netto beleggingsresultaat	<u>-139</u>	<u>-0,7</u>	<u>22.619</u>	<u>1,7</u>

Schadelast

De netto schadelast is als volgt samengesteld:

	2017	2016
Bruto schade	12.019	8.860
Herverzekeringsuitkeringen	<u>-793</u>	<u>-380</u>
Netto schade	11.226	8.480
Mutatie technische verplichtingen	<u>-1.994</u>	<u>4.085</u>
Schadelast	<u>9.232</u>	<u>12.565</u>

Na aftrek van het herverzekeringsaandeel en bijtelling van de mutatie technische verplichting (toevoegingen aan te betalen schaden) is het eigen aandeel in de schadelast t.o.v. 2016 met ca. 27% afgenomen.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn als volgt samengesteld:

	2017	2016
Acquisitiekosten	3.282	2.154
Personeelskosten	7.671	6.222
Afschrijvingen	1.230	1.165
Diensten van derden	1.313	1.157
Huisvestingskosten	892	478
Kantoorkosten	1.100	892
Productiekosten	1.704	1.167
Overige algemene kosten	<u>-380</u>	<u>-2.326</u>
	16.812	10.903
Af: doorbelast aan groepsmaatschappijen	<u>-2.556</u>	<u>-2.193</u>
Netto	<u>14.256</u>	<u>8.710</u>

Resultaat deelnemingen

	2017	2016
FATUM Levensverzekering N.V.	1.418	6.999
FATUM Investments N.V.	<u>-11.517</u>	<u>3.144</u>
	<u>-10.099</u>	<u>10.143</u>

Overige gegevens

Aan: De Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van FATUM Schadeverzekering N.V.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG 2017 OPGENOMEN JAARREKENING 2017

ONS OORDEEL

Wij hebben de in dit jaarverslag 2017 op pagina 18 tot en met 42 opgenomen jaarrekening 2017 van FATUM Schadeverzekering N.V. te Paramaribo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van FATUM Schadeverzekering N.V. op 31 december 2017 en van het resultaat en de kasstromen over 2017 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en vennootschappelijke balans per 31 december 2017;
2. De geconsolideerde en vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2017;
3. Het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2017; en
4. De toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de door onze beroepsorganisatie uitgevaardigde controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van FATUM Schadeverzekering N.V. zoals vereist door de voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Geconsolideerde kerncijfers;
- Verslag van de Directie;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in controlestandaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de door onze beroepsorganisatie uitgevaardigde controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

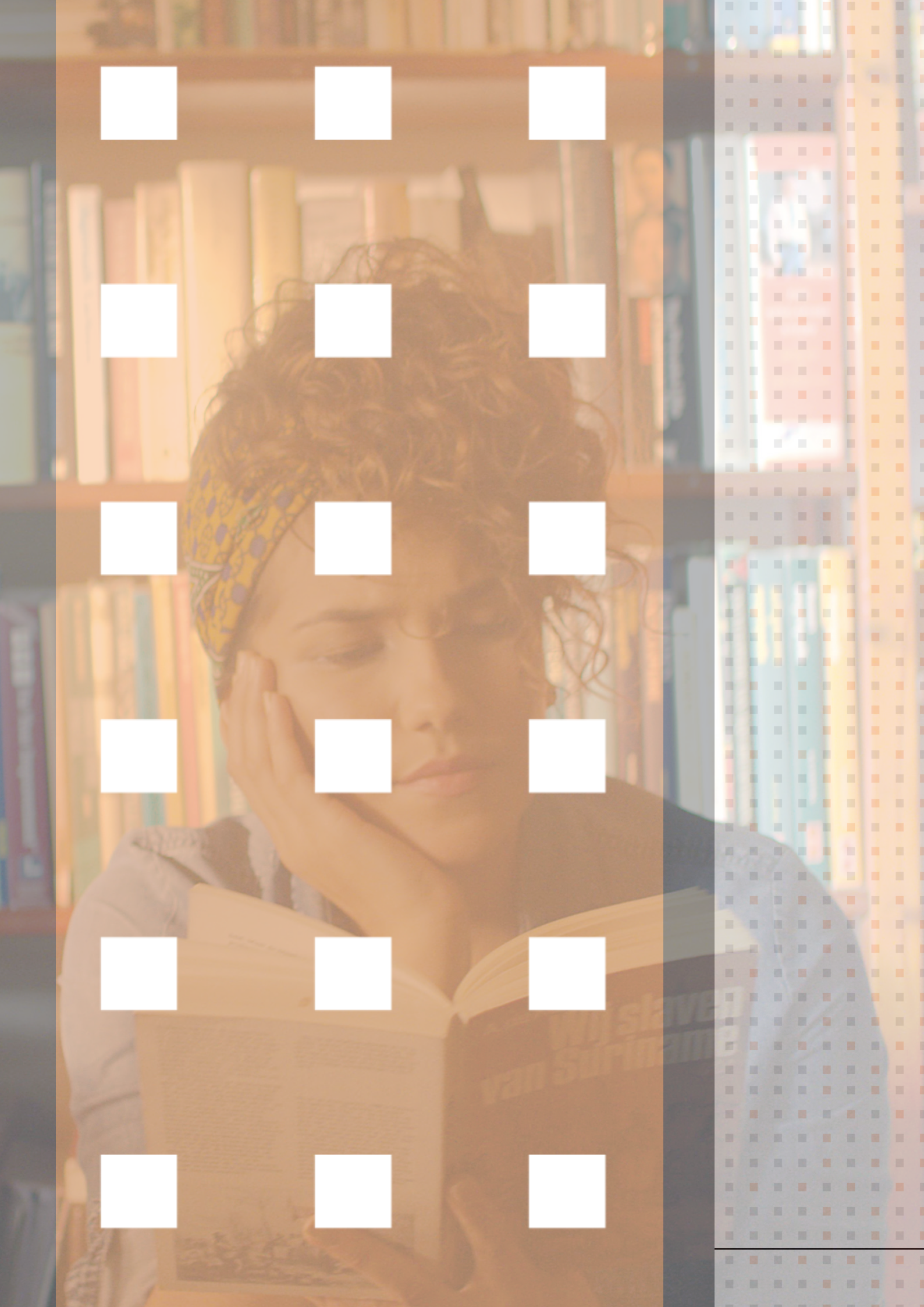
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Paramaribo, 10 augustus 2018

BDO Assurance N.V.

Namens deze

w.g. N.T.H. Veerman RA
Partner

SUMMARY OF THE ANNUAL REPORT 2017

FATUM Schadeverzekering N.V.
FATUM Levensverzekering N.V.
FATUM Investments N.V.

Vision, Mission and Profile

VISION

FATUM is the most service-oriented financial services provider for every resident of Suriname.

MISSION

FATUM offers security to private individuals and businesses. By transferring the financial consequences of everyday risks to us, our customers are able to pursue their lives in terms of business, home, work and personal development with greater peace of mind. We undertake our activities in a spirit of entrepreneurship, integrity and teamwork, while always taking account of the local communities in which we are active.

PROFILE

FATUM is a dynamic financial services provider that offers a wide range of insurance and investment products to the Suriname market. Customer-entrusted funds are primarily invested in the local economy. As the oldest insurance company in Suriname, we are a stable factor and a trusted financial partner. Drawing on the enthusiastic efforts of our expert employees and intermediaries, we aim to distinguish ourselves by the excellent quality of our service.

Our actions are guided by three core values:

ENTREPRENEURSHIP

Identifying opportunities or potential risks at an early stage and responding effectively.

INTEGRITY

Adhering to generally accepted social and ethical standards. FATUM endorses the ten 'Global Compact Principles'

TEAMWORK

Benefiting from each other's knowledge and that of partners to achieve a solid result for the customer.

FATUM

MORE THAN 136 YEARS
YOUR RELIABLE FINANCIAL
PARTNER

WHATEVER HAPPENS...

Key Data 2017 - 2013

Amounts in thousands of SRD², except for the per share data

Balance sheet	2017	2016	2015	2014	2013
Total Assets	450,980	479,638	281,583	267,210	243,234
Investments	342,542	386,613	228,262	236,493	217,086
Insurance and other provisions	130,068	117,794	55,950	39,699	42,040
Shareholders' equity	193,371	183,808	102,390	136,000	123,835
Income statement					
Income					
General premium income	53,734	41,441	32,966	32,255	32,959
Life premium income	3,675	3,648	3,949	3,199	5,212
Investment income	<u>(1,295)</u>	<u>46,233</u>	<u>(3,372)</u>	<u>16,109</u>	<u>9,162</u>
	56,114	91,322	33,543	51,563	47,331
Operating expenses					
Reinsurance premiums	14,362	13,031	6,420	6,921	6,540
Addition to premium reserve	3,886	6,808	509	1,192	2,861
Net claims paid	10,189	13,410	10,708	14,352	9,555
Commissions and expenses	<u>17,713</u>	<u>11,813</u>	<u>12,652</u>	<u>13,180</u>	<u>10,956</u>
	46,150	45,062	30,289	35,645	29,912
Profit and profit appropriation					
Underwriting result	9,964	46,260	3,254	15,918	17,419
Other income/(expenses)	<u>15,312</u>	<u>56,604</u>	<u>(12,472)</u>	<u>(760)</u>	<u>(4,671)</u>
Profit before taxes	25,276	102,864	(9,218)	15,158	12,748
Taxes	<u>(14,914)</u>	<u>(32,476)</u>	<u>(10,557)</u>	<u>1,410</u>	-
Distributable net profit	10,362	70,388	(19,775)	16,568	12,748
- Retained profit	2,862	62,888	-	10,568	8,248
- Dividend	7,500	7,500	7,500	6,000	4,500
Data per share of SRD 0.025 nominal value					
Net profit	51.81	351.94	-	82.84	63.53
Dividend	37.50	37.50	37.50	22.50	22.50
Shareholders' equity	966.86	919.04	524.45	680.00	653.38

² SRD = Suriname Dollar

Report of the Supervisory Board

To: the Annual General Meeting of Shareholders of FATUM Schadeverzekering N.V.

GENERAL

We are pleased to provide you with information about the financial year 2017, in which the company worked to achieve the targets it had set for itself. Although there has been some improvement to the economy we need to stay cautious regarding the cost developments and the development of premium income.

CONSULTATIONS

During 2017, there were regular consultations between the Supervisory Board and the Managing Board about periodic interim internal reports, relevant corporate and market developments, and the capital expenditure, investment and credit policies. The Supervisory Board issued advisory opinions on these issues. Specific areas of attention during the reporting period included implementation of the holding structure, compliance measurement and the effect of new legislation on the company.

FINANCIAL STATEMENTS AND PROPOSED PROFIT APPROPRIATION

With due observance of the provisions of Article 29(4) of the Articles of Association, we are pleased to inform you as follows with respect to the financial statements for 2017 of FATUM Schadeverzekering N.V., consisting of the consolidated and separate financial statements:

We have engaged an audit firm to audit the consolidated and separate balance sheets as at 31 December 2017 and the consolidated and separate income statements for the financial year 2017, as well as the accompanying notes. We advise you to adopt the financial statements in question, which the Managing Board has offered to the Meeting together with the auditor's report issued by BDO Assurance N.V. This adoption will serve to discharge the Managing Board from liability for its management and the Supervisory from liability for its supervision.

The Managing Board proposes to distribute SRD 7,500,000 in the form of a cash dividend and to add SRD 2,862,000 to the retained earnings. We agree with this proposal.

APPOINTMENT OF SUPERVISORY BOARD MEMBERS

Based on the retirement schedule described in Article 20 of the Articles of Association of FATUM Schadeverzekering N.V., Mr. A. Baarh and Prof. R. Lai A Fat are due to step down. We propose that the Meeting reappoint the retiring supervisory directors, who have put themselves up for reappointment.

The Supervisory Board would like to take this opportunity to thank the Managing Board for the manner in which it has represented the company's interests in the reporting period. We also thank the employee base and the intermediaries for their input and commitment over the past financial year.

Paramaribo, Suriname, August 10th 2018

The Supervisory Board

C. A. Calor – Chairman

A. R. Baarh

M. Goede

R. Lai A Fat

M. P. Hindori

Report of the Management Board

GENERAL

In 2017, the growth of the global economy by 3.7% caused international demand for raw materials such as gold and oil, our country's main export products, to rise. This had an upward effect on the prices of gold and oil. As a result, gross domestic product increased by approximately 1 (one) percent in 2017. Suriname is highly dependent on these export products, but unfortunately we were unsuccessful once again in 2017 at bringing about the much-advocated further diversification of the production and export structure of our economy.

The Suriname government requested financial support from the International Monetary Fund (IMF) in 2016. The IMF proceeded to put together a list of requirements, including the necessary reform of the public sector. In 2017, the Suriname government announced that it no longer wished to make use of the IMF financing package of USD 478 million. That said, the monetary institution continues to offer advice on the restructuring and recovery of the economy. Suriname borrowed just USD 87 million of the initially agreed USD 478 million.

Moody's Investors Services announced in 2017 that it planned to downgrade Suriname's long-term B1 rating in 2018. The rating agency cited three reasons for the downgrade. Firstly, the government's budgetary position has "significantly worsened". Secondly, Moody's expects fiscal reform to take longer now that Suriname has rejected the recovery programme that was agreed with the IMF. Lastly, Moody's points out that the Suriname government has decided to raise local short-term loans to fund its spending.

The exchange rate of the Surinamese dollar against the US dollar was reasonably stable in the reporting period; at year-end 2017, inflation stood at 9.2%, which represented a significant improvement on 2016 (52.4%).

THE SECTOR

Laws and regulations

ACT ON SUPERVISION OF INSURANCE COMPANIES

The status of this bill was not known at the time of writing. The introduction of the act is expected to have great impact on the internal business processes of insurance companies, particularly when it comes to engaging agents, forming provisions and capping participations in the share capital of insurance companies.

AMENDMENT OF INCOME TAX ACT

The National Assembly adopted the Amendment of Income Tax Act in 2017. Based on this amendment, no new resources can be added to the equalisation reserve. As a result, insurance companies are forced to release their full equalisation reserve in the years 2016-2017 and settle the released amount with the tax authorities. As the insurance companies have indicated, this amendment will have dramatic consequences for their liquidity and solvency position.

INTRODUCTION OF VALUE ADDED TAX ACT

The Suriname government started preparing for tax reform in 2017. Within this scope, the Turnover Tax Act of 1997 is set to be replaced by the Value Added Tax Act. At the time of writing, the authorities had already announced that the 1 July 2018 deadline for the planned introduction of the act would not be met. They have not yet announced a new deadline for the introduction of the new act.

BUSINESS

Insurance

MOTOR VEHICLES

In March 2017, the insurance companies that are united in SURVAM, the Suriname Association of Insurance Companies, raised their premiums for the different tax categories by 20 to 56 percent, depending on the extent of the coverage. The average cost of claims rose excessively due, in part, to a sharp increase in the price of spare parts. The increase in claims frequency is also worth mentioning in this context.

FIRE

Given that damage to the roofs of buildings is becoming increasingly common, FATUM has started to offer coverage for storm and wind gusts to individuals and commercial customers. An evaluation has shown that many customers have welcomed this top-up coverage.

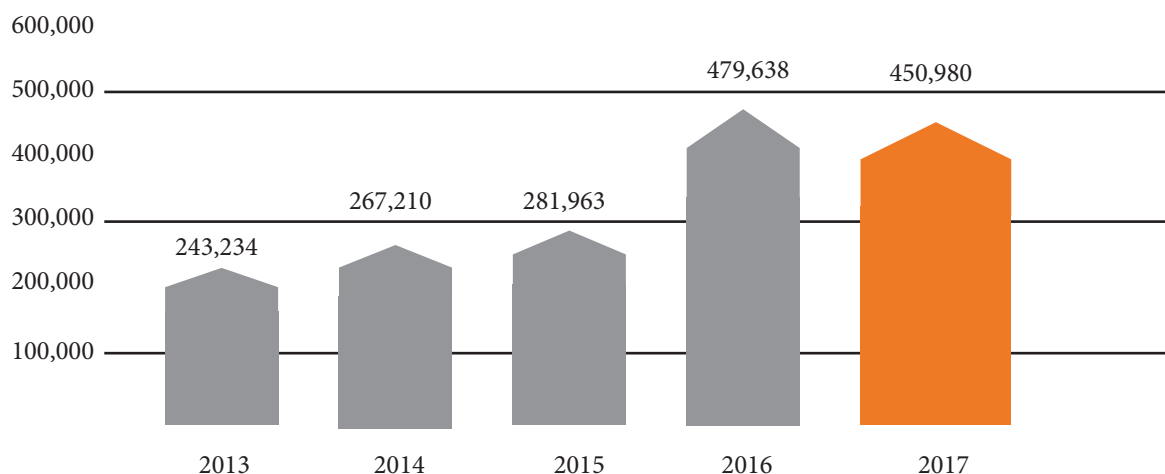
LIFE & PENSIONS

FATUM has submitted its pension products – and its pension saving plan in particular – to the Pension Council. We have started to incorporate the feedback by modifying the products such that they meet the provisions of the General Pensions Act 2014. We assessed the financial and other consequences of the changes for the products in question in 2017 and we intend to implement all modifications in 2018.

INVESTING AND INVESTMENT INCOME

Similar to last year, the investment income that was generated for 2017 was greatly affected by indirect investment income. The revaluation of securities played a role, as did currency differences as a result of price adjustments in foreign currencies. Share prices were a lot lower in 2017 than in 2016; the price of shares in De Surinaamsche Bank N.V., Assuria N.V. and Self Reliance N.V. decreased in particular.

TOTAL ASSETS 2013 - 2017 (IN SRD THOUSANDS)

This chart shows the movements in total assets in the period 2013-2017. The foreign currency adjustments and the resulting revaluation of the investments accounted for the progressive increase in total assets at year-end 2016 and year-end 2017 against year-end 2015.

INTERMEDIARIES

We performed an in-depth analysis of our network of agents in 2016. By doing so, we tried to gain a good understanding of the performance of the current network and especially of the ages and education level of the agents, as well as of the areas in which they are active. This information was used in 2017 to improve our agency policy and to streamline and motivate the network of agents. We plan to use the outcome of this analysis in 2018-2019 to develop and implement a new policy for our agents.

BRANCH AND DISTRIBUTION NETWORK

NICKERIE BRANCH OFFICE

We completely revamped our Nieuw-Nickerie branch in 2016-2017 by giving it a more customer-friendly look and feel. This is expected to result in greater customer focus and better customer service. We again managed to maintain our position in 2017, even slightly improving it. We were successful thanks to the drive and commitment of our employees and intermediaries.

COMMIEWIJNE BRANCH OFFICE

At the time of writing, our branch in Meerzorg in Commewijne had opened its doors. Our aim is to bring our services closer to our customers in Commewijne district. This branch will be assigned additional underwriting and claims handling powers in 2018, as a result of which all services that are now provided by the head office can also be offered to customers in Commewijne and Marowijne.

KWATTA BRANCH

We also initiated the restructuring of our Kwatta branch in 2017 in an effort to make it more customer-friendly. Just like in Commewijne, our plan is to provide the same services in Kwatta as we do at our head office.

ISO CERTIFICATION

In Q1 2016, KIWA conducted an external audit, during which a number of weaknesses were identified. The issues that were identified with respect to managers mainly related to adequate application of quality management, process control by staff, complaints management, communication, job descriptions and monitoring of standards and/or lead times. Certifying agent KIWA also advised us to initiate the switch from ISO 9001:2008 to ISO 9001:2015 in 2017. The Quality Management department has performed an analysis of the internal adjustments and/or the conditions that will have to be met to successfully make this switch. The focus of ISO 9001:2015 is primarily on risk management and leadership. At the time of writing, the outcome of the external audit was known; our organisation will be awarded the ISO 9001:2015 certificate in August 2018.

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY (CSR)

In 2013, FATUM joined the United Nations Environmental Programme – Financial Initiative (UNEP FI) programme, which encourages insurance companies and financial institutions to make their insurance and investment businesses more sustainable. This UNEP FI programme enters into partnerships with insurance companies and banks worldwide to promote the use of social and responsible business practices, with respect for the environment, climate and energy issues, and to prevent poverty.

In addition, our business practices are increasingly becoming more sustainable, particularly where sustainable insurance is concerned. In the future, we will continue to make every effort to make sustainable insurance and business practices an integral part of our day-to-day business operations and to further bolster our role in Suriname society by supporting socially responsible projects.

CORPORATE GOVERNANCE

In March 2017, the Suriname Trade & Industry Association (VSB) presented a Best Young Entrepreneur Award. The purpose of this award is two-fold. Firstly, it is designed to recognise and encourage young entrepreneurs who are doing well and, secondly, the Association hopes to promote entrepreneurship among young people by drawing their attention to the success of their entrepreneurial peers. FATUM was the main sponsor of the Best Young Entrepreneur Award. We also served as the main sponsor of the Business Start-up Day, which was intended to provide information to persons interested in starting their own business.

135TH ANNIVERSARY

FATUM celebrated its 135th anniversary on 12 April 2017. The occasion was commemorated with the publication of a memorial book about the history of FATUM and its close involvement in Suriname society. We also organised an evening for our agents and a social event for our staff, which was attended by a number of special guests from abroad.

ORGANISATION AND EMPLOYEES

In order to guarantee that our customers are offered the best possible services, continuing education and employee motivation have our undivided attention. In 2017 various in-house employee training sessions were organised; 2017 was characterised by customer awareness, in which process we used social media for the purposes of customer service and complaints handling.

IN MEMORIAM

At the time of writing, we received the sad news that one of our loyal and committed employees had passed away. Mr M. Pitti, who was a member of the Managing Board, regrettably died on 6 July 2018. Now that he is no longer among us, FATUM has lost a true example of commitment and dedication.

WORK ANNIVERSARIES

We celebrated two work anniversaries in 2017: Ms C. Reid had been with the company for 35 years and Mr S. Dewoe celebrated his 25th anniversary with FATUM. We would like to take this opportunity to express our appreciation for their commitment and loyalty, and congratulate them again on having reached these milestones.

OUTLOOK

Although we are seeing a number of positive developments in our economy, our aim remains to closely monitor premium income, claims handling, investments and collection issues. Only by doing that will we, as an organisation, be able to overcome the challenges that face us. With this in mind, we will continue to focus on efficiency improvements and productivity increases in all departments and on employee motivation.

FATUM will take measures to consolidate and/or increase revenues in 2018. These measures will relate primarily to targeted management of our network of agents, the best possible use of company resources and alertness to the effects of amendments to laws, such as the Value Added Tax Act, the Financial Statements Act and the Act on Supervision of Insurance Companies.

WORD OF THANKS

We would like to express our special thanks to our employees, which we also take to include our agents, for their commitment, drive and loyalty in the reporting period. We also want to extend a heart-felt thank-you to our customers for their continued faith in our company.

N. W. Lalbiharie
Managing Director

Consolidated Balance Sheet as at December 31, 2017 after profit appropriation

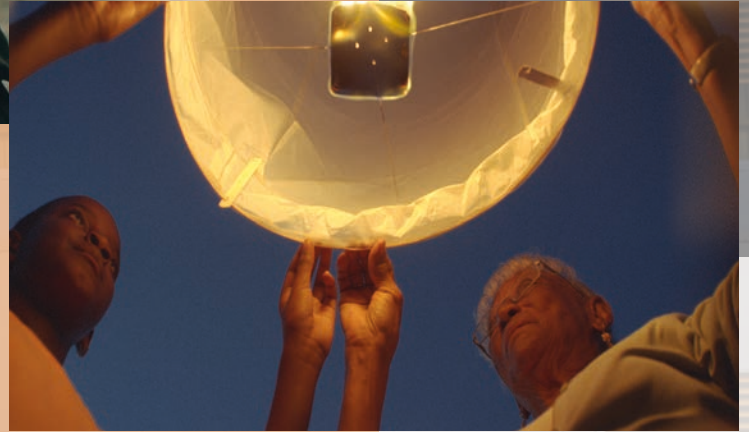
In thousands of SRD

	2017	2016
Assets		
<i>Non-current assets</i>		
Investment property	47,686	47,686
Other property	31,551	30,672
Other investments	<u>294,856</u>	<u>338,927</u>
	374,093	417,285
<i>Current assets</i>		
Accounts receivable	59,907	49,323
Cash	<u>16,980</u>	<u>13,030</u>
	76,887	62,353
Total assets	<u>450,980</u>	<u>479,638</u>
Liabilities		
Shareholders' equity	193,371	183,808
Insurance and other provisions	130,068	117,794
Long term liabilities	58,539	53,868
Current liabilities	<u>69,002</u>	<u>124,168</u>
Total liabilities	<u>450,980</u>	<u>479,638</u>

Consolidated Profit and Loss Account for 2017

In thousands of SRD

	2017	2016
Income		
Gross premium income	57,409	45,089
Investment returns	<u>(1,295)</u>	<u>46,233</u>
Total income	56,114	91,322
Operating expenses		
Reinsurance premiums	14,362	13,031
Claims incurred	10,189	13,410
Increase insurance provisions	3,886	6,808
Commissions and expenses	17,713	11,813
Financial income and expenses	<u>(15,312)</u>	<u>(56,604)</u>
Total operating expenses	<u>30,838</u>	<u>(11,542)</u>
Result before tax	25,276	102,864
Income tax	<u>(14,914)</u>	<u>(32,476)</u>
Profit	<u><u>10,362</u></u>	<u><u>70,388</u></u>

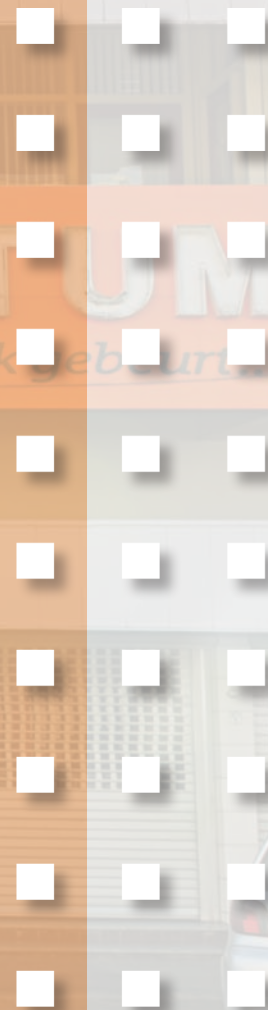

MISSION

WHAT WE STAND FOR

FATUM offers security to private individuals and businesses. By transferring the financial consequences of everyday risks to us, our customers are able to pursue their lives in terms of business, home, work and personal development with greater peace of mind. We undertake our activities in a spirit of entrepreneurship, integrity and teamwork, while always taking account of the local communities in which we are active.

FATUM
Wat er ook gebeurt

Redactie
Editors

FATUM Schadeverzekering N.V.

Grafische vormgeving
Graphic design

Valerie Kampran

WWW.FATUM-SURINAME.COM

FATUM

FATUM | WAT ER OOK GEBEURT